

Кърт Вонегът

Съседната врата

Старото жилище беше разделено на две само от тънка стена, която напълно достоверно препредаваше шумовете и в двете посоки. От северната страна живееха семейство Ленард, а от южната – семейство Харгър.

Семейство Ленард – съпруг, съпруга и осемгодишен син – току-що се бяха нанесли. Съобразявайки се със стената, те внимаваха да не повишават глас, докато спорят дали момчето им – Пол – е достатъчно голямо, за да остава вечер само въщи.

– Ш-ш-шт! – сложи показалец пред устните си бащата.

– Да не би да викам? – объркано попита майката. – Говорех със съвсем нормален глас.

– Щом чувам как Харгър отпушва бутилка, сигурно и той ни чува добре.

– Не съм казала нищо, от което да ме е срам – възрази госпожа Ленард.

– Нарече Пол бебе – въздъхна г-н Ленард. – Това сигурно е унизително за Пол, пък и за мен.

– Аз просто така си говоря – оправда се съпругата му.

– Говориш си, но трябва да престанем – продължи той. – И можем да го направим още тази вечер. Казваме му довиждане, излизаме и отиваме на кино.

Г-н Ленард се обърна към Пол.

– Не те е страх да останеш сам, нали, момче?

– Ще се справя – отвърна той.

Беше висок за годините си, слаб, по натура – нежно-мечтателен. В това приличаше на майка си.

– Хич не ми пука.

– Точно така! – окуражи го бащата, като го потупа по гърба. – Приеми го за истинско приключение.

– Ще съм по-спокойна, ако извикаме детегледачка – намеси се майката.

– Ако този проблем ще ти развали киото – възрази бащата, – да го вземем с нас.

Г-жа Ленард го погледна изненадана.

– О, но филмът не е за деца!

– Все ми е едно – рече сговорчиво Пол.

Защо не му даваха да гледа някои филми, списания, книги, както и определени телевизионни предавания, беше загадка, с която той се съобразяваше дори с известно удоволствие.

– Нищо няма да му стане от един филм – рече бащата.
– Знаеш какъв е филмът – настоя тя.
– Какъв е? – попита невинно Пол.
Съпругата погледна мъжа си за помощ, но не я получи.
– За едно момиче, което подбира неразумно приятелите си – рече
тя.

– О, не звучи интересно – каза Пол.
– Ще ходим ли или няма да ходим!? – нетърпеливо попита господин Ленард. – Прожекцията започва след десет минути.

Госпожа Ленард прехапа устни.
– Добре! – реши най-сетне тя. – Ти затвори прозорците и задната врата, а аз ще напиша телефоните на полицията, пожарната, киното и д-р Фейли.

После се обърна към Пол:
– Можеш да се обаждаш по телефона, нали, скъпи?
– Прави го от години! – провикна се господин Ленард.
– Ш-шт! – смъмри го тя.
– Съжалявам – поклони се към стената съпругът. – Моите извинения.

– Пол, миличък – подхвана госпожа Ленард – какво ще правиш, докато ни няма?

– Сигурно ще се занимавам с микроскопа си – отвърна Пол.
– Надявам се, няма да наблюдаваш микроби, нали? – рече тя.
– Не, само коса, захар, пипер, такива неща.

Майката скептично сбърчи вежди.
– Е, не е съвсем лошо, какво ще кажеш? – обърна се тя към съпруга си.

– Чудесно! – отвърна господин Ленард – Само да не се разкиха от пипера!

– Ще внимавам – обеща Пол.
– Ш-шт! – намигна му баща му.

Скоро след като излязоха родителите на Пол, в жилището на Харгър засвири радио. Отначало едва се чуваше – Пол, който се бе заел със своя микроскоп на масата в дневната, не можеше да чуе думите на говорителя. Музиката беше много тиха и неопределена.

Постепенно, като на игра, Пол се опита да се заслуша по-скоро в музиката, отколкото в гласовете на мъжа и жената, които се караха

отгатык.

Пол присви око над визора на микроскопа, намести стъкълцето и завъртя копчето за фокусиране. Сега косъмчето на него изглеждаше като кафява, лъскава змиорка, тук-там с малки петна от светлината.

Ето, гласовете на мъжа и жената пак станаха силни и заглушиха радиото. Пол нервно завъртя копчето и лещата на обектива слезе до стъклото с косъмчето.

Сега викаше жената.

Пол откачи лещата и я провери за дракотини.

Мъжът започна да ѝ отговаря – крещеше ужасни, невероятни неща.

Пол донесе от стаята си специална кърпа за лещи и избърса мястото, където лещата се бе допряла в стъклото. Монтира я обратно.

У съседите отново се възцари тишина. Чуваше се само радиото.

Пол погледна в микроскопа, в бялата мъглявина на ударената леща.

Скандалът избухна пак – все по-гръмогласен, жесток, направо безумен.

Разтреперан Пол ръсна малко сол върху ново стъкълце и го сложи в микроскопа.

Жената изкрещя – силно, дрезгаво, ужасно.

Пол врътна копчето много силно. Новото стъкло се счупи и падна на парчета върху пода. Момчето се изправи разтреперано, с желание също да крещи, да крещи от ужас и отчаяние. Трябваше да спре този скандал. Каквото ѝ да се случи, трябваше да ги накара да престанат!

– Ако ще викаш, усили радиото! – извика мъжът.

Пол чу потропване на женски токчета по пода. Радиото се усили толкова, че от бумтящите ниски тонове момчето се почувства като затворено в барабан.

– А сега – гъгнеше водещият, – поздрав за Кейти и Фред! За Нанси от Боб, защото смята, че тя е страхотна! За Артър от един човек, който го обожаваше, макар и далеч от него за цели шест седмици! Свири оркестърът на Глен Милър и вечното парче „Звезден прах“! Ако имате желание, обадете се! Търсете нощната птица Сам, царят на вашите желания!

Музиката заля къщата – направо я разлюля.

У съседите се тръшна врата. После някой почна да чука на нея.

Пол отново погледна в микроскопа – там нямаше нищо. По кожата му пролази сковаващо усещане. Даваше си сметка, че мъжът и жената ще се избият, ако той не ги възпре.

Заудря с юмрук по стената.

– Господин Харгър! Престанете! Господин Харгър, спрете!

– За Оли от Лавиния! – отвърна му нощният Сам. – За Рут от Карл, който никога няма да забрави миналия вторник! За Уилбър от Мери, която е самотна тази вечер! Чуйте парчето „Какво правиш с моето сърце?“

В краткия миг на радиопаузата у съседите се счупи нещо порцеланово. После музиката като вълна заля отново всичко.

Пол стоеше до стената и трепереше от безпомощност.

– Господин Харгър! Госпожо Харгър! Моля ви!

– Помните ли телефона? – намеси се нощният Сам. – Едно, три, хиляда!

Замаян Пол отиде до апарата и избра номера.

Обади се телефонистката.

– Свържете ме моля със Сам от нощното шоу – настойчиво каза момчето.

– Ало! – в слушалката прозвуча гласа на водещия – ядеше нещо и говореше с пълна уста. Чуваше се и оригинала на нежната музика, от която кънтеше съседния апартамент.

– Мога ли да поръчам един поздрав? – попита Пол.

– Може, разбира се – отвърна Сам. – Стига да не сте от някоя забранена организация!

Пол се замисли за миг.

– Не, сър, не съм.

– Давай!

– От господин Лемуел Харгър за госпожа Харгър – рече Пол.

– Какво е съобщението? – попита Сам.

– Обичам те – отвърна Пол. – Да се сдобрим и да започнем отначало.

Женският глас беше толкова пронизителен и изпълнен със страст, че проби шума на радиото и дори Сам го чу.

– Момче, да нямаш проблеми? – попита водещият. – Вашите ли се карат?

Пол се боеше, че Сам ще затвори, ако разбере, че не е кръвен роднина със семейство Харгър.

– Да, сър – отвърна Пол.

Сам се развълнува.

– Добре, моето момче – рече той дрезгаво. – Ще направя, каквото мога. Току виж свърши работа. Веднъж така спасих един от самоубийство.

– Как го направихте? – обнадежден попита Пол.

– Той се обади и каза, че ще си тегли куршума – отвърна водещият,

– а аз му пуснах „Птицата на любовта“.

Сам затвори.

Пол също остави слушалката. Музиката спря и след миг, косата на момчето просто настръхна. За първи път той усещаше фантастичната скорост на модерните комуникации. Тя просто го смая.

– Приятели! – рече Сам. – Знам, че всеки от нас понякога се чуди какво, по дяволите, прави с живота, който Всевишният му е отредил! Сигурно ви се виждам странен, защото обикновено си давам весел вид, независимо какво чувствам вътре. Но и аз често недоумявам! После сякаш дочувам някакъв ангел, който ми нашепва „Давай, Сам, давай!“. И сега се случи нещо подобно...

– Приятели – продължи водещият. – Помолиха ме да одобря един мъж и една жена с чудото на радиото! Няма смисъл да се майтапим с брака! Не е цвете за мирисане! Има възходи и падения. Но понякога не се вижда път напред!

Пол се смая от мъдростта и внушителността на Сам. Сега гърмящото радио беше тъкмо на мястото си, защото водещият говореше така, сякаш бе дясната ръка на Бога.

Когато той замълча за миг, Пол усети, как в съседната стая настъпи тишина. Чудото вече действаше!

– Човек с моята професия трябва да е наполовина музикант, наполовина философ, малко психиатър и електроинженер! И ако съм научил нещо от съвместната си работа с вас, прекрасни мои слушатели, то е, че човек трябва да потиска гордостта и егоцентризма си, за да няма повече разводи!

Отвъд стената се чу пламенно гукане. В гърлото на Пол заседна буца при мисълта за опасното дело, което вършат със Сам.

– Приятели! – продължи водещият. – Толкова за любовта и брака! Повече не е и нужно! А сега... за госпожа Харгър с много любов от господин Лемюел Харгър! И с пожелание да се одобрят и да започнат отначало... пее Ърта Кит. „Някой открадна сватбената камбана“!

Радиото отгатък замлъкна.

Настъпи пълна тишина.

Душата на Пол се изпълни с възвишени чувства. Детството остана назад, а той сякаш застана на прага на живота богат, силен и щастлив.

Зад стената се чуха бавни, провлечени стъпки.

– Така значи?! – рече жената.

– Шарлът, – започна смутено мъжът – скъпа, кълна ти се.

– Много любов! – срязва го тя саркастично. – Да се одобрим и да

започнем отначало...

– Миличка – мъжът звучеше отчаяно, – това е друг Лемюел Харгър. Няма начин!

– Искаш жена ти да се върне? – продължи тя. – Добре, няма да ѝ преча. Бъди нейн... Лемюел, безценно съкровище такова!

– Сигурно тя се е обадила в радиото – рече мъжът.

– Върни се при нея, безпътен Дон Жуан! Но не ти завиждам на положението.

– Шарлът, махни този пистолет – отвърна мъжът. – Не прави неща, за които ще съжаляваш.

– Няма да съжалявам за нищо, скапан червей! – срязва го тя.

Прокънтяха три изстрела.

Пол изтича в коридора и се блъсна в жената, която излизаше от апартамента на Харгър. Беше едра блондинка, добре оформена и мека като неоправено легло.

Двамата с Пол изкрещяха едновременно, после, когато той понечи да избяга, тя го сграбчи и рече:

– Искаш ли бонбон? – гласът ѝ звучеше налудничаво. – А колело?

– Не, благодаря – отвърна Пол дрезгаво. – В момента не.

– Не си чул и не си видял нищо! – настоя тя. – Нали знаеш какво става с доносниците?!

– Да! – кресна Пол.

Тя бръкна в чантата си и извади шепа парфюмирани боклуци – кърпички, фиби и пари.

– На! – рече жената задъхано и набута всичко това в джоба на панталона му. – Вземи! И още ще има, ако си държиш устата затворена.

Изгледа го свирепо и изчезна.

Пол изтича обратно в апартамента, мушна се в леглото и се зави през глава. Разрева се в горещата тъмна пещера, защото със Сам бяха помогнали за убийството на един човек.

Полицаят дотропа с дебелите си подметки много скоро и почука на двете врати с палката си.

Онемял, Пол изпълзя от душната пещера и отключи. Точно в този момент отвориха и отсреща. На вратата се показва самият господин Харгър, измъчен, но цял.

– Да, моля. Какво обичате? – беше дребен, плешив мъж с тънки мустачки.

– Съседите са чули изстрели – рече полицаят.

– Наистина ли? – вежливо попита Харгър и навлажни края на мустачките с върха на малкия си пръст. – Странна работа. Не съм чул нищо.

Той погледна строго към Пол.

– Пак ли си играл с pistolетите на баща си, а, момче?

– Не, сър! – отвърна сащисан Пол.

– Къде са вашите? – попита полицаят.

– На кино – рече Пол.

– И си съвсем сам, така ли?

– Да, сър! – папагалски повтори момчето. – Това е истинско приключение.

– Съжалявам, че казах за pistolетите – рече Харгър – Щях да знам, ако се беше стреляло в къщата. Стените са тънки като картон, а аз не съм чул нищо.

Пол го погледна благодарен.

– Ти също не си чул изстрели, така ли, малкият? – обърна се към него полицаят.

Още преди Пол да намери отговор, от улицата долетя глъчка. От някакво такси слизаше едра, добродушна жена, която викаше с все сила:

– Лем! Скъпи!

Жената се дотътри в коридора с куфар, който се блъскаше в краката ѝ и правеше чорапите ѝ на нищо. Най-сетне го пусна на земята, завтече се към Харгър и го прегърна с две ръце.

– Чух твоя поздрав за мен, скъпи – започна развълнувано тя. – Направих това, което заръча Сам. Преглътнах гордостта си и ето ме тук!

– Роуз, Роуз, моя малка Роуз! – рече Харгър. – Не ме оставяй никога вече!

Те се вкопчиха страстно един в друг и като се олюляваха, поеха към своето жилище.

– На какво е заприличал апартаментът! – възкликна госпожа Харгър – Мъжете просто са загубени без жените си!

Докато тя затваряше вратата, Пол забеляза, че е много доволна от бъркотията.

– Наистина ли не си чул изстрели? – попита го отново полицаят.

Топката банкноти в джоба му се изду като диня.

– Не, сър – дрезгаво отвърна Пол.

Полцията си отиде.

Пол затвори входната врата, дотътри се до стаята си и се строполи на леглото.

Когато отново чу гласове, те идваха отсам стената. Звучаха ведро – гласовете на неговите майка и баща. Майка му пееше приспивна песен, а баща му го събличаше.

– Нани, нани, мило бебче – тананикаше майка му. – Легнал си с чорапи. Едната обувка несъбута... Нани, нани, бебче...

Полуотвори очи.

– Здравсти, голямо момче – рече баща му – Легнал си облечен.

– Как мина приключението? – попита майка му.

– Добре – отвърна сънено Пол. – А киното?

– Не беше за деца, скъпи – рече майка му. – Но щеше да ти хареса документалният филм. Разказваше за мечките. Имаха такива сладки мечета...

Бащата на Пол ѝ подаде панталоните му. Тя ги изтръска и ги премежна грижливо на облегалката на единия от столовете. Пръстите ѝ напипаха издутината в джоба му.

– Тези момчешки джобове! – доволна рече тя. – Пълни са с детски тайни! Омагьосана жаба или вълшебно ножче, подарено от някоя красива принцеса? – тя погали издутината.

– Той не е вече малко момче – рече баща му. – Доста е голям, за да мисли за подобни неща.

Майката на Пол вдигна ръце.

– Не бързай, не бързай толкова! Като го видях как е заспал, си помислих, колко ужасно кратко е детството. – Тя бръкна в джоба и въздъхна многозначително. – Момчетата така съсипват дрехите си и най-вече джобовете.

После извади съдържанието му и го поднесе към Пол.

– Би ли казал на мама какво е това тук? – рече тя закачливо.

Топката приличаше на увяхнала хризантема с листа от банкноти по един, пет, десет, двайсет долара и омазани с червило кърпички. От тях се носеше задушаващ мирис на парфюм, който съвсем объркваше детското съзнание на Пол.

– Каква е тази миризма? – рече баща му, душейки въздуха.

– Това е табу – промълви майката на Пол и съзаклятнически вдигна очи към тавана.

КРАЙ

© 1955 Кърт Вонегът
© 1994 Владимир Германов, превод от английски

Kurt Vonnegut
Next Door, 1955

Източник: <http://sfbg.us>

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/1267>]